

Casus 12 fase A

Titel casus

Poepeldepee, Sophie heeft diarree!

Ziektebeeld

Acute gastro-enteritis met dehydratie en dreigende nierinsufficiëntie bij een 4 jarig meisje.

Op de spoedeisende hulp van een middelgroot streekziekenhuis meldt zich aan het eind van de middag een moeder met haar 4 jarig dochtertje wegens sinds drie dagen bestaande diarree. U wordt als arts-assistent Kindergeneeskunde gevraagd zich over deze patiënte te ontfermen. Zij heeft – evenals de overige gezinsleden 3 dagen geleden diarree gekregen. Bij haar ging dit niet over. Hoewel zij erg dorstig was en graag dronk, braakt ze steeds alles weer uit. Omdat ze in de loop van de dag steeds suffer werd en zich nergens meer voor interesseerde, heeft haar moeder haar nu meegenomen naar het ziekenhuis.

Na anamnese en lichamelijk onderzoek moet geconcludeerd worden dat er in eerste instantie sprake is van een waarschijnlijk virale gastro-enteritis met mogelijk geringe dehydratie, welke vaak goed poliklinisch te behandelen is met Orale Rehydratie Solutie (ORS). Wel dient deze behandeling te worden gecontroleerd middels een poliklinische follow-up de volgende dag. Als bij poliklinische controle de volgende ochtend blijkt dat de klachten niet verminderd zijn en de ernst van de dehydratie is toegenomen, moet er op grond van deze bevindingen en het feit dat eerdere behandeling met ORS dus onvoldoende effect heeft gehad, besloten worden tot opname en intraveneuze rehydratie. Opname indicatie is dus het klinische beeld!

De klinische situatie dwingt tot snel handelen; er dreigt een acute tubulus necrose (ATN). Anderzijds bestaat er het risico dat bij een reeds bestaande nierinsufficiëntie te snelle en teveel toedienen van vocht leidt tot overvulling met hypertensie, oedeem en zelfs longoedeem.

Opleidingsniveau studenten

De casus is bedoeld voor co-assistenten kindergeneeskunde in hun eerste fase. De casus is tevens in de doctoraalfase van de opleiding in te zetten.

De casus kan worden uitgebreid voor oudere co-assistenten met een derdelijnsfase van acute nierinsufficiëntie (ATN) na dehydratie.

Inhoudelijk leerdoel

Diagnostiek en behandeling van een acute gastro-enteritis. Het herkennen dat de gevolgen ernstiger zijn dan de oorzaak, zodat in eerste instantie op de dehydratie moet worden gelet en minder op de oorzaak van de gastro-enteritis. Diagnostiek en behandeling van de dehydratie met als complicatie de in de eerste fase nog reversibele pre-renale nierinsufficiëntie, welke bij (onvoldoende behandeling) kan leiden tot een acute tubulus necrose.

Bij uitbreiding naar de derde lijnsfase: diagnostiek en behandeling van de acute nierinsufficiëntie en zijn complicaties; dialyse indicaties en beleid tijdens de herstelfase (polyurie!)

Communicatief leerdoel

Het juist handelen bij de overdracht van polikliniek (EHBO) naar kliniek (opname) en eventueel weekend-overdracht. Bij uitbreiding naar de derde lijnsfase regelen van overdracht streekziekenhuis / academisch centrum met kinderdialyse faciliteiten

Inzet in het onderwijs

De casus is bedoeld voor co-assistenten in de zgn. **IHK**-coschappen (Interne, Heelkunde, Kindergeneeskunde). Voor het spelen van de casus kan een student in Amsterdam gekoppeld worden aan een student in Leiden. Hiervoor dienen op beide locaties roosters gemaakt te worden.

Literatuur

Fotomateriaal

Voor beeldmateriaal (o.a. röntgenfoto's, echobeelden en scopie-opnames) kan een beroep worden gedaan op materiaal van docent.

Docent

SLB Ploos van Amstel, kinderarts

Technisch verantwoordelijke

WK Posthumus
R Sijsterman